

Belgrad se jezi na hrvaški nacionalizam

Vprašanje Cvetkovičevega sporazuma z Mačkom je sprožilo novo debato med Belgradom in Zagrebom.

BELGRAD, SFRJ. — Tedenko idejno glasilo Zveze komunistov Jugoslavije "Komunist" je poročalo, da je večje število članov hrvaške Komunistične partije krivo "odmikov meščanskega nacionalizma" v presoji srbsko-hrvaškega sporazuma, ki sta ga leta 1939 sklenila predsednik vlade Dragiša Cvetković in dr. Vladko Maček. Te krive vere naj bi jih bil obdolžil sam predsednik hrvaške KP V. Bakarić.

Ta spor naj bi bil le del večje ga spora med Hrvatini in Srbi, ki ga je bilo mogoče zadnje mesece opaziti tu in tam v časopisju v vprašanih gospodarske in politične prirode. V Zagrebu je bilo slišati več kritičnih pripomb na račun velikih investicij v Črni gori in na Macedoniji na škodo Hrvaške. K temu se je oglasil sam predsednik hrvaškega parlamenta in glavni tajnik hrvaške KP dr. V. Bakarić.

Zadnji spor je nastal zaradi trditve uradne zgodovine Zveze komunistov Jugoslavije, ki je izšla lani v Belgradu, da s sporazumom Cvetković-Maček ni bilo "rešeno niti eno osnovno vprašanje političnega življenja v Jugoslaviji". Mnogi delavci in kinetov so lahko iz lastne izkušnje spoznali, da je bil sporazum edino v interesu hrvaške "buržoazije".

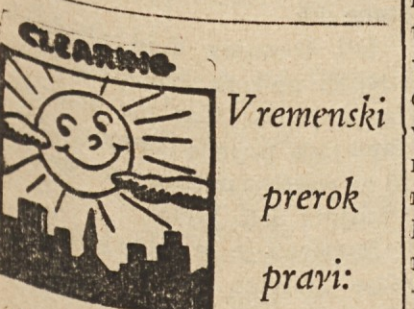
Hrvaški zgodovinarji trdijo, da je bila večina Hrvatov s sporazumom zadovoljna in da je ta "v glavnem uredil narodno vprašanje enega izmed tlačnih narodov". "Komunist" poroča, da je Bakarić poslal "kolektiv" Zagrebškega historičnega inštituta "svarilo o ideoloških in političnih pomanjkljivostih, ki so bile pri njem opažene".

V dominikanski diktaturi so se pokazale razpoke

SANTO DOMINGO. — V dominikanski diktaturi prevladujejo vojaški krogi, ki imajo zmeraj zadnjo besedo. Ne mešajo se pa kar naravnost v upravljanje posle. Te vrši poseben tričlanski odbor, sestavljen iz samih civilistov. Ti vedo, da malo pomenijo, zato pa na zunaj nosijo vso odgovornost.

Tega se je en član civilnega triumvirata že naveličal in odstopil. Drugi član zahteva sporazumno s svojo stranko in svojimi pristaši, naj bodo tekom 6 mesecev razpisane volitve, da bi tako prišla oblast v roke demokratsko izvoljeni vladi.

Kako bodo vojaški krogi reagirali na tako politično stanje, še niso namignili. Politična javnost pa, kolikor jo je, misli, da dolgo sedanjí sistem ne bo mogel obstajati. Ali bodo volitve razpisane, ali pa bodo vojaški sami morali prevzeti upravo v svoje roke.

Večinoma sončno in toplo. — Najvišja temperatura 65.

Novi grobovi

Sophie Garver
Zadeta od srčne kapi je umrla na svojem domu na 937 E. 67 St. Sophie Garver, roj. Sirocinski, stara 45 let, Zapušča soproga Dale, otroke Barbaro, Carola, Dale, Amelio, Elaino, Francino in Geraldino, sestre Helen Snider in Mary Modic. Starši Mary in John Sirocinski so umrli pred več leti. Rojena je bila v Clevelandu. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8.45 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Filipa Nerija ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Ameriške izgube v Vietnamu naraščajo

SAJGON, J. Viet. — Združene države imajo v Južnem Vietnamu preko 15.000 vojakov, ki uradno ne sodelujejo v bojih s komunistično gverilo, ki pa so dejansko vsak dan v njih, vsaj precejšen del. Čim obsejnejši in zagrebenjši so boji, tem večje so žrtve, tudi med — ameriški vojaškimi svetovalci in pomočniki.

V letošnjem letu je začelo število žrtev med ameriški vojniki naglo naraščati, od novega leta sem pridejo povprečno na vsak dan trije mrtvi, ranjeni ali pogrešani. Do preteklega nedelja je bilo v letošnjem letu dejansko 31 ameriških vojakov v Južnem Vietnamu mrtvih, 276 ranjenih in 2 pogrešani.

V Jugoslaviji so zmerili hitrost na zanimiv način

LJUBLJANA, SFRJ. — Par jugoslovanskih dnevnikov skuša vsak mesec najmanj enkrat pritegniti pozornost svojih bralcev na nenavadne probleme. Tako so zadnjič začeli meriti hitrost v posameznih jugoslovanskih republikah. Za Slovenijo in Hrvaško so na primer ugotovili sledeče:

Iz Zagreba se pride z avtom v Ljubljano (okoli 80 milj) v 92 minutah, zato se dobi telefonsko zvezo med obema mestoma šele po 135 minutah, brzjav pa "potuje" iz Zagreba kar 170 minut, da pride v Ljubljano. Ni težnjaški osebni promet je pa tako "hiter", da ga niso pripustili k tekmi niti radi primerjave.

Angleške parlamentarne volitve bodo šele v jeseni

CLEVELAND, O. — Pretekli četrtek so bile v Angliji občinske volitve. Niso pričakovali, da bi dale izredne razultate. Vsaka med tremi strankami je pričakovala, da bo ohranila v glavnem svoje dosedanje število občinskih odbornikov. Potekale so mirno, toda prava politična bomba je padla tri ure pred zaključkom glasovanja. Ministrski predsednik Home je v nenavadno kratki izjavi povedal, da bodo parlamentarne volitve šele v pozni jeseni in ne morda že v juniju, kot so pričakovali nekateri politični krogi.

Da bo Home kmalu povedal, kdaj misli razpisati parlamentarne volitve, to so vsi pričakovali. Da si bo pa izbral prav ta dan in to uro, to je spravilo vse v uganje, zakaj ravno tako in nič drugače. Pravega odgovora ni seveda našel nihče, niti med konservativci, kajti Home ga ni nikomur povedal. Zato ni izjavila ministrskega predsednika dosti koristila vladni stranki, morda ji je celo škodovala. Politični opazovalci opozarja-

Jordanijski kralj na obisku v Washingtonu

Kralj Husejin je prišel v Združene države v imenu arabskih držav razlagat arabsko stališče do Izraela in skušat dobiti razumevanje zanj.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je prišel sem na tridnevni obisk jordanijski kralj Husejin, da obrazloži predsedniku Johnsonu stališče arabskih držav do izraelskega načrta odvajati vodo reke Jordana za namakanje zemlje v Izraelu. Vodniki arabskih držav so se odločili za Husejina, ker je znan v arabskem svetu kot trden pristaš Zahoda.

Arabi groze, da bodo v slučaju, če bo Izrael izvedel svoj načrt, usmerili vodo dveh glavnih pritokov Jordana od sedanjih struge in s tem izjalovili izraelski načrt. Izrael je povedal jasno in odločno, da bo tak arabski poskus smatral za napad in ga bo odbil s silo orožja. Arabci zagotavljajo, da jih ta grožnja Izraela ne bo zadržala od izvedbe njihovega načrta.

Jordanijskega kralja so sprejeli z vsemi slovesnostmi. Johnson bo brez dvoma pazljivo poskušal njegovo razlago in predloge, vendar je le malo verjetno, da se bo v vprašanju kakorkoli jasno izrazil. Na eni strani noče izgubiti judovskih glasov pri volitvah v novemburu, na drugi pa ne mara škodovati ameriški stališču v arabskem svetu. To sedenje med dvema stoloma brez dvoma ne bo koristno stvari miru na bližnjem Vzhodu.

Vzhodnonemška inteligenca zahteva več svobode

BERLIN, Nem. — Kulturni delavci, umetniki in znanstveniki v Vzhodni Nemčiji zahtevajo več svobode in prost dostop do informacij. Prof. R. Havemann so zaradi te zahteve pretekli mesec odpustili z univerze, pa mu pustili znanstveno raziskavanje in delo v laboratoriju, toda to izgleda ni pripravilo vseh ostalih k molku.

Tako se je oglasil Ulbrichtov namestnik G. Goetting in prijema izobrazence, da so izgubili "zaupanje v nujnost in načela" rdeče politike.

Indoneziji zopet grozi večji domači upor

DŽAKARTA, Indonez. — Pravzaprav ni bilo v Indoneziji nikoli pravega miru. Med 3.000 otekli se jih je zmeraj našlo nekoliko, ki so se upirali centralni vladi. Sedaj so se upori pojavili na otoku Celebes. Uporniki niso samo dobro organizirani, so že tudi zmagali v nekaterih bitkah z vladnimi četami. Najbolj nerodno za centralno vlado je dejstvo, da je na stran upornikov prešlo že par tisoč mož redne indonezijske armade s svojimi poveljniki vred.

Na čelu upora stojijo indonezijski partizani, ki so se pred 15-20 leti odlikovali v boju proti Japoncem, pozneje pa proti nizozemski kolonialni upravi. Lansko jesen so se vodstva posameznih uporniških gibanj zbrala na skupno konferenco, kjer so napravila načrt za skupne vojaške in politične cilje. Uporniški cilj ni razbijte države, ampak čim več neodvisnosti od centralne vlade v Džakarti, ki skrbi samo za Javo, ne pa za ostale otoke.

Diplomatski krogi v Džakarti skrbno sledijo uporniškim akcijam, ne vidijo pa še razloga, da bi jim pripisovali uspeh. Kot je navada med indonezijskimi uporniki, niso složni in hitro menjajo svojo taktiko, pri čemur se premalo brigajo za skupne cilje uporniškega gibanja.

Odnosi kitajskih komunistov do Jugoslavije nekdanj in sedaj

BELGRAD, SFRJ. — V očeh kitajskih komunistov so titovci najbolj garjeve ovce v komunistični staji. Zato je neki jugoslovanski časnikar s posebno hudoobnostjo izkopal neko izjavo kitajskega ministrskega predsednika Ču-En-laja, ki vodi lajanje proti Jugoslaviji in ki mu je dal še l. 1955. Izjava se glasi: "Seveda socialistične države lahko sodelujejo z nesocialističnimi na gospodarskem in kulturnem polju. Verujem v večjo vrednost socialističnega sistema, ki jo ravno tako sodelovanje nazorno potrjuje. To je, kar imenujem: mirno tekmovalenje."

Kako bo kitajsko časopisje reagiralo na tako jugoslovansko hudobnost, če sploh bo, to se sedaj sprašujejo v Belgradu.

VOJAŠKA MOČ AMERIKE VELIKO VEČJA OD RUSKE

Ameriško obrambno tajništvo je objavilo razmerje ameriških in ruskih letalskih in raketnih sil, ki dokazuje, da so Združene države v tem pogledu daleč pred Sovjetsko zvezo.

WASHINGTON, D.C. — Obrambno tajništvo je objavilo podatke o ameriških in ruskih letalskih silah in številu medcelinskih raket, ki bi prišle v poštev ob takojšnjem merjenju sil med obema velesilama. S to objavo je hotelo dokazati, da gen. LeMay, načelnik glavnega stana letalskih sil, ni imel prav, ko je pred časom trdil, da se razmerje med ameriški in ruski strategični silami spreminja v škodo Združenih držav. Obrambno tajništvo trdi, da Amerika v tem pogledu še vedno prehitava Sovjetsko zvezo in da ameriška moč raste sorazmerno hitreje od ruske.

Debata o razmerju ameriških in ruskih strategičnih sil se je začela tekom kampanje za priparne volitve v New Hampshire, ko je sen. Goldwater izrazil dvom v zanesljivost ameriških medcelinskih raket in se zavzel za gradnjo novih, modernjših ameriških strategičnih bombnikov. Obrambno tajništvo je Goldwaterjeve trditve zavrnilo kot škodljive ugledu narodne obrambe in njenim ciljem. O tem vprašanju je prišlo do razprave v Kongresu, kjer je gen. Curtis E. LeMay, načelnik glavnega stana letalskih sil izrazil dvom v modrost naslanjanja ameriške strategične sile izključno na rakete, ker je taka obramba premalo prožna in utegne spraviti deželo v resno nevarnost. Zavzel se je odločno za gradnjo novih, modernjših strategičnih bombnikov, ki dajejo ameriškim strategičnim silam veliko večjo prožnost in več možnosti kot medcelinske rakete.

Gen. LeMay na 100-megatonsko bombo
Gen. LeMay je ob tej priložnosti dejal v Kongresnem odboru, da bi naj po njegovem mnenju nadaljevali delo v atomskem oboroževanju in razvili vodilno bombo z uničujočo silo 100 megatonov, kot trdi Hrusčev, da jo ima Sovjetska zveza. Združene države imajo najmočnejše vodilne bombe z uničujočo silo 24 megaton, češ, da vsako večje orožje te vrste izgubi na svoji učinkovitosti.

Amerika v veliki premoči

Obrambno tajništvo je v svoji

izjavi včeraj navedlo te-le podatke:

Združene države imajo v stalni pripravljenosti 540 strategičnih bombnikov, Sovjetska zveza le 270 in še od teh jih je okoli 150 zmognih le poleta na srednje daljave in bi bili sposobni bombardirati le Aljasko in skrajni severozahodni del dežele. Združene države imajo trenutno pripravljenih za vzlet okoli 750 medcelinskih raket, Sovjetska zveza pa niti eno četrtino tega (ca. 180).

Združene države imajo na položajih atomske podmornice s 192 Polaris raketami, ki so sposobne ponesti vodikove bombe najmanj 1.500 milj daleč. Sovjetska zveza razpolaga z veliko manj podmornicami oboroženimi z raketami in še te ne lete dalej kot 500 milj. Ameriške atomske podmornice izstrelje lahko svoje rakete izpod vode, ruske pa le s površine.

Izjava navaja dalje, da so bile atomske glave strategičnega orožja ZDA povečane za 100%, taktično atomsko orožje v Evropi za 60%, število za boj pripravljenih divizij za 45%, število taktičnih letal za 35% in gradnja vojnih ladij za 100%.

Ruski vojniki odhajajo naglo s Castrove Kube

WASHINGTON, D.C. — V državnem tajnistvu ugičljejo, da utegne Sovjetska zveza skoraj predložiti normalizacijo odnosov med Washingtonom in Havano z objavo, da so ruske čete zapustile Kubo. Dejansko jih je tam menda le še par tisoč, ki vrše posle vojaških svetovalcev in strokovnjakov. Trdijo, da bo tudi večina teh v kratkem odšla domov.

Združene države so povedale jasno in odločno še novembra 1962 v času kubanske krize, da se ne morejo razgovarjati s Castro, dokler ne bodo ruske čete odšle s Kube.

Nixon udaren

TOKIO, Jap. — Bivši predsednik ZDA Richard Nixon je tu govoril o položaju v Južnem Vietnamu. Dejal je, da bo potrebno za zmago nad komunistično gverilo udariti neposredno na vir moči te gverile v Laos in Severni Vietnam.

Severni Vietnam rdeče gverilce v Južnem Vietnamu podpira največ z okrepitvami v borbah, potrebnih in opremlj preko Laosa.

Južnotirolski Nemci dobe nove pravice

RIM, It. — Parlament je izdelal nov načrt samouprave v Južnem Tirolu, kjer živi kakih 230.000 Nemcev. Dobili bodo večjo samoupravo in priznanje enakosti nemščine z italijanščino v javnosti, v upravi in pri sodiščih.

Iz Clevelanda in okolice

Visoka starost — Danes praznuje Mr. John Kovacic, oče gl. carinika Johna ml. in Edwarda, predsednika demokratskega kluba 23. varde, svoj 98. rojstni dan. Zadnje nedeljo je oslabil in moral v bolnico sv. Vincenca. Zdravniki so zadovoljni z napredkom zdravljenja in upajo, da ga bodo kmalu lahko poslali domov. Čestitamo in mu želimo skorajšnje okrevanje.

Iz bolnice — Rojak Frank Merhar, lastnik znane čistilnice na St. Clair Ave. se je vrnil iz bolnice in se zahvaljuje za obiske, pozdrave in darila.

Ne bo seje — Baragov dvor Kat. borštarnjev st. 1317 ne bo imel ta mesec seje, ker bodo vsi uradniki odsotni.

Zlostna vest — Mrs. Alojzija Strajner s 9618 Union Ave. je dobila sporočilo, da je nedavno umrl č. g. Filip Gričar, župnik v Zagradcu pri Fužini na Dolenjskem.

Izlet v Washington — Družabni klub Baragovega doma sporoča, da je nekaj mest za izlet v Washington 1. maja letos še prostih. Ker je časa le malo, so vsi, ki se izleta žele udeležiti, prošeni, da se še danes javijo v klubovih prostorih po peti uri zvečer ali pa kličejo EN 1-1119.

Cleveland dobi svojo opero — Nedavno je bil tu ustanovljen "Lake Opera Theater," ki bo privedno jesen začel nastopati v Severance Hall pod vodstvom L. Lane, pomožnega direktorja Cleveland Orchestra. Sodelovali bodo v novem opernem gledališču v glavnem domači glasbeni in igralski talenti.

Na obisk je prišla — K družini Brezarjevi, 1127 E. 67 St., je prišla nedavno na obisk sestra, oziroma svakinja ga. Antonija Zupančič iz Kranja. Potovala je z letalom. Vse potrebno za pot ji je uredila potniška pisarna August Kollander, 6419 St. Clair Ave. Dobrodošla!

Indijanci izgubili

Včerajšnje otvoritvene tekme v baseballu, ko so domači Indians nastopili proti Minnesota Twins, se je udeležilo preko 26.600 ljudi, med njimi mestni župan Locher, ki je vrge prvo žogo, in državni guverner J. Rhodes. Domačini so bili poraženi s 7:6.

Omejitev oboroževanja Afrike

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik britanske vlade Douglas-Home bo na konferenci članov britske Skupnosti narodov v juliju razpravljal z vodniki afriških držav, članic Skupnosti, o možnostih ustavitve prodaje orožja državam črne Afrike.

V kolikor bi se te izjave za to, bi potem velesile skušale doseči zadeven dogovor o izvedbi takega sporazuma.

Posojilo je olajšalo najti Franciji oporišče

LIZBONA, Port. — Portugalska vlada je sklenila s Francijo sporazum o gradnji francoskega oporišča za opazovanje leta raket na Azorih. Francozi upajo v nekaj letih imeti svoje rakete gotove za preskušanje. Izstreljevali jih bodo z oporišč v Franciji preko Azorov v jugovzhodni Atlantik.

— Okoli 7.4 milijone farmarjev je v Združenih državah povezan v zadrugah.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

82

No. 75 Wed., April 15, 1964

Revščina v številkah

Pred kratkim smo na tem mestu skušali dognati, kaj je sploh revščina. Pravega odgovora nismo našli. Zato je tudi težko reči, koliko je res pravih revežev v naši deželi. Vsekako jih je na milijone, morda 30 morda 50 milijonov. Ne motimo se pa, ako trdimo, da jih je vsaj polovica takih, ki imajo volivno pravico. Zato se politiki s predsednikom Johnsonom na čelu toliko brigajo za njihovo usodo. Kaj bodo zanje napravili, ne vemo. Zadovoljni pa bomo, ako bodo ustvarili vsaj podlago za stalen boj proti revščini, kajti revščina se ne bo dala izkoreniniti v nekaj letih, morda se bo morala boriti proti njej vsa naša generacija.

Ker ne vemo za točno število revežev, morajo biti za nas zanimive nekatere druge številkke, ki osvetlijo to vprašanje. Imajo pa svoj pomen tudi zato, ker so kolikor toliko točne.

Tako je na primer javna uprava porabila za podpiranje revežev vseh vrst okoli \$33 bilijonov. Največ je prispevala federalna administracija s starostnim zavarovanjem. Poleg nje so pomagale revežem še države, okraji in občine. Večkrat so vse te veje javne uprave združile svoje delo in svoja sredstva za boj proti revščini. V tej smeri je bila najbolj aktivna federalna administracija.

Ako se opremo na gornjo število, potem vidimo, da skupnost podpira reveže z zneskom, ki je nekje med \$660 in \$1000 na leto na osebo. Na prvi pogled je to visoka vsota. Se pa zelo hitro zmanjša, ako pomislimo, da je treba od tega zneska odbiti upravne stroške v bolnicah, sirotišnicah, ubožnicah in zavodih za slaboumne. Ti so pa zelo veliki. V zavodih za slaboumne živi na primer okoli 500,000 revežev, samo dobrih 100,000 je kolikor toliko dostojno oskrbovanih. Pol milijona pa naravnost životari v razmerah, ki so bolj podobne razmeram v jetnišnicah kot v socialnih zavodih. In vendar znašajo stroški zanje povprečno \$30 na teden ali \$1,560 na leto, kar je daleč nad narodnim povprečjem, naj ga izračunamo, kakorkoli ga hočemo.

Podobno skromno sliko daje tudi povprečje starostnega zavarovanja. Ne znaša niti \$29 na teden za upokojenca in njegovo ženo. Seveda je tudi mnogo slučajev, kjer teden dohodki dosegajo \$44, zato je pa še več takih, ki dosegajo komaj \$20. Kako naj pa taki reveži shajajo? Pri-skočiti jim morajo na pomoč dodatki, ki jih plačujejo občine, okraji in države, toda tudi ti so skopo odmerjeni. Da bo stiska še hujša: samo 20% upokojevcev ima premoženje v vrednosti nad \$5,000, okoli 66% pa nima niti \$2,000. Še drugo število strahotno obtožuje našo ameriško družbo: 90% upokojevcev ima take otroke in druge družinske člane, da od njih ne dobiva niti dolarja podpore, akoravno otroci ne živijo v slabih razmerah.

Tudi v ameriški politiki podpiranja brezposelnih ni vse zlato, kar se sveti. Brezposelniki, ki so registrirani, dobivajo povprečno \$35 na teden. Ako imajo mladoletne otroke, dosegajo tedenski čeki tudi \$70-\$80. Toda podpore so omejene na 26 tednov. Po tej dobi so brezposelni navezani na podpiranje iz drugih virov, ki pa še dolgo niso tako izdatni kot redne podpore iz zavarovanja za brezposelne. Po 26 tednih pa brezposelni izginejo iz statistik, uradno se ne smatrajo za brezposelne. Takih je približno 1.550,000 in tu se skriva največ neupoštevane revščine.

Med največje reveže spadajo otroci, ki jih starši ne morejo ali nočejo oskrbovati. So to slučajni nezakonskih mater in takih mater, ki jim je mož pobegnil. Statistika trdi, da je v naši deželi kake 4 milijone takih otrok. Odvisni so od različnih vrst podpiranja, toda povprečni tedenski dohodki dosegajo komaj \$21 za prvega nepreskrbljenega otroka, potem pa višina podpore hitro pada.

Najbolj trpijo reveži od slabih stanovanjskih razmer. V naši deželi je 11,300,000 stanovanjskih hiš, ki po sodbi javne uprave sploh ne bi več smele služiti svojemu namenu in ki bi jih bilo treba ali podreti ali pa temeljito popraviti. Vendar živijo v njih ljudje, ki jih ne morejo ne popraviti ne prodati in iti na boljše. Kdor stanuje v takih hišah, spada med reveže. Le izjeme so tisti, ki si iz same nerednosti in zanikarnosti ne morejo ali nočejo pomagati drugam. Javna uprava je skoraj brez moči, ker ji manjka denarja. Samo kakih 35,000-40,000 novih hiš je vsako leto postavljenih v korist revnim slojem.

Tako je veliko revežev še zmeraj navezani na zasebno dobrodelnost. Brez nje bi bilo njihovo življenje naravno brezupno. O zasebni dobrodelnosti pa nam žal manjka vseh podatkov, ki bi se nanašali na vso deželo. Podpira pa naše reveže z nekaj bilijoni na leto, tako trdijo poznavalci razmer med reveži.

Še druga nadlega tare naše reveže: podpore rastejo počasneje kot draginja. Vse, kar kupujejo reveži, se je zadnjih 10-15 let podražilo za svojih 50%. Podpore so pa večje samo za kakih 20-25%. Zato si morajo vsako leto več pritrgovati, čeprav se podpore, kot take ne manjšajo.

Kako vendar to, da te revščine ne vidimo v vsej njeni goloti? Tri so stvari, ki jih rabi vsak človek, bogat in rev: hrana, stanovanje in obleka z obutvijo. Strahote v stanovanjih, kjer živijo reveži, ne vidimo, ne zaidemo v njihova stanovanja. Kaj si lahko kupijo za hrano, tudi ne opazimo. Le večje oko opazi hitro v veletrgovinah, po kako različnih vidikih kupujejo hrano reveži in potrošniki srednjega stanu. Obleka je pa pri nas tako poceni, da tudi revež lahko za njo skrije svojo revščino.

Kakovost, moda in trpežnost take obleke, čevljev in perila sicer ne prenesejo niti najbolj blagohotne kritike, toda revščino pa vendarle zakrijejo. To je tisto, kar nas najbolj vara, ko opazujemo ljudi na ulici in v javnih prostorih. Smo izgubili občutek, koliko revščine se lahko skriva ravno tam, kjer bi morala biti najvidnejša.

Da bo ironija še večja: reveži porabijo ravno za tisto, kar najbolj prikriva njihovo revščino, najmanj svojih dohodkov.

Na drugi strani si moramo pa tudi priznati, da ameriški narod, kar ga ne trpi revščine, troši za svoje reveže komaj po 80 centov na teden za vsakega reveža. Če nič drugega, je že to zadosten dokaz, da Amerika še ni dežela pravega blagostanja za ves narod.

BESEDA IZ NARODA

Na papeža meče krivdo

Paterson, N.J. — Od kar igrajo na njujorskem Broadwayu "The Deputy" ("Namestnik"), se tod veliko piše o njem.

"Namestnik" (misli namreč papeža kot Kristusovega namestnika na zemlji) je gledališka igra, ki jo je napisal nemški protestant Hochhuth.

Glavno vlogo igra namišljen italijanski jezuit Ricardo Fontana, ki je ob Hitlerjevem času papežev nuncij v Berlinu. Tam izve, kako kruto Hitlerjev režim mori Jude. Misleč, da mora katoliška Cerkev ta grozodejstva obsoditi, potuje v Rim, da bi papeža o tem prepričal. Pij XII. mu sicer reče, da je ta morija nečloveška in vse obsodbe vredna, da pa mu politični in diplomatski ozirji svetujejo trenutno o tem molčati. Fontana papežu oporeka in mu celo vrže v obraz: "Bog Cerkev ne bo zapustil, čeprav se je papež svojim dolžnostim izneveril." Nato si pripne na talar šesterokrako judovsko zvezdo in se z njo vrne v Nemčijo, da bi se Hitlerju postavil po robu, pa ga Gestapo zapre in pošlje v koncentracijsko taborišče, kjer umre kot mučenec.

Papež zanemarljivo svojo dolžnost?

Ker je dejanje močno, dela v ljudeh, ki zgodovinske resnice ne poznajo, vtis, da je papež res zanemarljivo svojo dolžnost. Namen igre je očividni: predstaviti papeža Pija XII. kot soodgovornega za nečloveški pokol Judov, ker ni javno in naravnost obsodil tega nečloveškega početja.

Današnja ameriška mladina je zelo močno oddaljena od tistih časov, ko se je vse to godilo, saj še večina takrat živčih Amerikancev ni poznala dejanskega stanja, ker se je vse to dogajalo daleč od ameriškega kontinenta. Povrhu je obveščevalna služba tukaj večinoma v judovskih in protestantskih rokah in seveda novice temu primerno pobarvane. Da so tako Judje kot protestanti tod širili ogabne laži o katoliški Cerkvi, lahko vidimo iz globoko zasidranih predsodkov proti papeštvu v večini tukajšnjih drugoverce, ki jih je komaj sedanjí cerkveni zbor nekoliko omajal.

Nekaj se vedno prime

Po lajškem časopisju, radiju in televiziji pljuskuje take zmote med katoličane. Da sem se spraval nad tole pisanje, mi je dal povod razgovor z možem, ki ga celo med tednom večkrat vidim v cerkvi, pa mi je o "Namestniku" dejal: "Veste, nekaj že mora biti res na stvari, kar tako iz nič se take igre ne ustvarjajo." Spomnil sem se časov, ko so komunisti po Ljubljani zavratno streljali katoliške moše, pa so ljudje nasledili ofarski krilatici: "Zastonj ga gotovo niso. Nekaj je že moral biti kriv." Cisto po Voltairjevem navodilu: "Lagaj, lagaj,

kar le moreš! Nekaj se vedno prime."

Tako je tudi s to igro in zlasti s filmom. Čeprav je vsa zgodba izmišljena in podoba papeža Pija XII. zgodovinsko potrjena, pusti v vsakem, ki film gleda ali knjigo bere, pa ni o dogodkih med vojsko dobro poučen, vsaj dvom, češ da papež morda le ni storil svoje dolžnosti, če ga že popolnoma ne prepriča o njegovi krivdi.

Da je Hitler Jude nečloveško preganjal in moril, vsi vemo, čeprav na naši zemlji tega nismo doživeli, ker na Slovenem Judov skoraj ni bilo. V Zemunu sem pa sam videl, kako so Nemci v tisti ostri zimi 1941/42 iz velesejskih lop, ki so imele vsa okna razbita od bombardiranja, pa so vanje na trpali Jude, katere so polovili na Hrvaškem in po Beogradu, zjutraj nosili Jude zmrznjene, trde kot hlode, ter jih metali na tovarnjake. Grozen pogled.

Tudi drugi narodi so trpeli

Kljub temu me nekaj v zvezi s to judovsko tragedijo neprijetno dirne, namreč dejstvo, da bi Judje zdaj radi ustvarili vtis, kot da so samo oni trpeli pod Hitlerjem. Kaj pa naši Korošci, Gorenjci in Štajerci? Pa Srbi, Poljaki, Ukrajinci in ostali Slovani? Še mene so nacisti hoteli poslati v Dachau s skupino pisatelja Emila Navinška, Vancija Vrabla in drugih, ki so vsi izginili brez sledu, pa sem se rešil z begom. Koliko Slovencev je tam izgubilo življenje! Danes bi pa Judje radi veljali za edine žrtve Hitlerjevega nacizma. Ze Eichmannov proces je zasledoval ta cilj, Hochhuthov "Namestnik" pa zopet hoče pozornost svetovne javnosti obrniti samo na trpeče Jude in povrhu še papeža narediti za sokrivga te nečloveške morije.

Pij XII. je preganjanje Judov obsojal in tem pomagal, kjer je mogel

Kakšno je bilo zadržanje sv. očeta Pija XII. do trpečih Judov? Od samega začetka ga je obsojal, čeprav ne v slovesni obliki, ter Judom pomagal, kar je bil mogel. V vatikanskem arhivu so kopije pism in brzoglav raznim nuncijem in škofom, kjer jim nareča, naj zastavijo vse moči, da Judom pomagajo. Prav tako so tam pisma raznih judovskih skupin, ki se papežu zahvaljujejo za prejeto pomoč. Vatikanska država, rimski samostani, podzemski rovi, rimskih katakomb in papeževa poletna rezidenca v Castel Gandolfo so bili med vojsko polni Judov, ki so si s skrivanjem reševali življenje. Ker je bilo treba te ljudi tudi hraniti, si lahko mislimo, kakšne žrtve je papež prinašal za nje.

Ko sem bil pri katakombah v Rimu, sem se sprijateljil z nekdanjim rimskim Velikim Rabinom Zolljem, ki je z vso družino prestopil v katoliško Cer-

kev iz hvaležnosti do sv. očeta Pija XII., ki je njega in tisoče Judov skrival med vojsko, da jim je rešil življenje. Pogosto je prihajal h katakombam in nam pripovedoval pretresujoče dogodke o papeževem prizadevanju Judom pomagati.

Najbolj sem si zapomnil tole: Kmalu potem, ko so Nemci po italijanski kapitulaciji leta 1943 zasedli Rim, so ga poklicali in mu naročili, da jim mora judovska srenja do določenega roka izročiti en milijon lir in 50 kilogramov zlata. Če ne, bodo njihovi voditelji delno postreljeni, delna pa poslani v koncentracijska taborišča. Judje so začeli zbirati denar in zlato. Dočim so denar nabrali, zlata niso mogli spraviti dovolj skupaj. V obupu so se obrnili na Pija XII., ki je dal preliti nekaj svetih posod, da je dopolnil količino zlata, ki so ga Nemci zahtevali od Judov.

Reševanje Judov na Hrvaškem

Sam sem med vojsko nemajhnemu številu hrvaških Judov posredoval zvezo z Vatikanom, da so si tako rešili življenje. Ko sem nosil pomoč slovenskim pregnancem v Srbijo, sem se spotoma ustavil tudi med našimi ljudmi po Hrvaškem, zlasti med pregnano duhovščino. Ker sem skoro vsak mesec potoval v Rim, sta me zagrebški nadškof Štepinac in papežev odposlanec pri hrvaških škofih opat Marcone prosila, naj bi v Vatikanu poizvedel, če imajo možnost spraviti nekaj Judov s Hrvaškega v inozemstvo. Obrnil sem se na msgr. Montinija, sedanjega sv. očeta, ki me je napotil h generalnemu ekonomu očetov palotincev patru Webbru. Ta mi je dejal, naj jih pripe-ljem v Italijo in po možnosti pustim kje v Gornji Italiji, ker je bil Rim že prenapolnjen z Judi. Dal mi je nekaj naslovov raznih samostanov, kamor jih bodo sprejeli, dokler jim ne poskrbi potnih listov. Lepo število se jih je takle rešilo. Vsega tega ti gospodje gotovo niso delali na svojo roko, marveč po papeževem naročilu in z njegovim denarjem.

Kljub vsemu ostane vedno res, da Pij XII. ni obsodil judovskega pokolja tako slovesno, kakor je njegov prednik z okrožnico "Non abbiamo bisogno" (Ni nam treba) zavrnil zmote italijanskega fašizma, z "Mit brennender Sorge" (S pekočo zaskrbljenostjo) kršenje človeških pravic po nemškem nacizmu in z "Divini Redemptoris" (Božjega Odrašenika) nečloveško početje brezbožnega komunizma. Zakaj ne? Zato ne, da ne bi Hitlerja še bolj razkačil in se ta ne bi še huje maščeval tako nad Judi kot nad katoličani.

Manjše zlo

Zelim povdariti, da Pij XII. niti proti klanju katoličanov po nemških nacistih ni slovesno protestiral, zakaj ga delati odgovornega samo za Jude, češ da je te zanemarljivo, ko pa je vendar imel isto mero za vse? Namen je jasen: Povzdigniti Jude v mučeniški narod. Saj jim tega nihče ne oспорava, le to enostransko povdarjanje judovskega trpljenja in nezanimanje za vse, kar so pretrpeli drugi narodi, zlasti slovanski, se mi zdi krivično.

Da Pij XII. ni bolj povzdignil glasu proti nacističnim krivici, je bila posledica prošnje, ki jih je prejemal od več strani, posebno še od škofov iz prizadetih dežel, ki so ga prosili, naj ne nastopa javno proti Hitlerju, ker bi ga to utegnilo izzvati še k hujšim protikreptom. Med njimi je zlasti značilna prošnja poljskega nadškofa Adama Sapiehe iz Krakowa iz leta 1942.

Predsedstvo judovske skupnosti v Brooklynu, največje v Združenih državah, saj šteje nad en milijon članov, je v zvezi s tem izjavilo sledeče: "Nesteto dokazov imamo, da so tako ju-

dovski kakor nejudovski osebni ponovno prosile papeža, naj se nikar ne spušča s Hitlerjem v odprt boj, ker bi to izzvalo še hujše represalije."

Nemci niso izbirali žrtev

Da Hitlerjevi Nemci niso vpoštevali nobenega prava, marveč so kruto klali na levo in desno, kadar so se hoteli maščevati, je marsikak Slovenec tudi sam doživel. Jaz, na primer, sem v Kruševcu iz zvonika gledal, kako so Nemci streljali Srbe — tudi par Slovencev je bilo med njimi — in jih v 3 dneh postrelili nad 3,500. Kar po mestu in okoliških vaseh so jih lovili in postavljali na morišče nekako po 100 hkrati ter s strojnimi kosili. Vse zato, da bi se maščevali, ker so Mihajlovičevi četniki ustrelili okrog 30 Nemcev. Ta masovni pokolj je Mihajloviča napotil, da je prenehal z večjimi napadi na Nemce. "Koga bo prej konec, če se gremo tako naprej, nas ali Nemcev?" se je spraševal. Na žalost pa kratkovidni zapadni zavezniki njegovih razlogov niso hoteli vpoštevati, zlati ne, ker jih je začel Tito slepiti s svojimi namišljenimi "zmagami" nad Nemci, in so Mihajloviču odtegnili pomoč.

Kakor Mihajloviču niso marali verjeti, da mu previdnost narekuje opustiti napade na Nemce, da ne bi izzval še hujšega klanja, tako bo na žalost marsikak Amerikanec potegnil s Hochhuthom in papeža krivil zaradi molka ob judovski moriji. Delno bo tega kriva tudi ameriška površnost, ki povprečnemu Amerikancu ne da, da bi šel v vprašanju do dna.

Zelo poučno je primerjati, kakšno je bilo takrat zadržanje drugih državnikov do preganjanjih Judov. Judovski publicist Harry Golden navaja v tej zvezi v "Our Sunday Visitor"-ju z dne 15. marca te-le tri značilne dogodke:

Zavezniki so bili glede Judov previdni

1. Hitler je zaveznikom sporočil, da je pripravljen izročiti 70,000 bolgarskih Judov, če jih hočejo sprejeti. 27. marca 1943 je bil v Washingtonu sestanek, na katerem je britanski zunanji minister Anthony Eden obesedno izjavil: "Vprašanje Judov v Evropi je zelo težko in biti moramo kaj previdni, preden pristanemo na sprejem bolgarskih Judov. Če to naredimo, bodo Judje po svetu pričakovali, da isto storimo tudi z onimi in Poljskem in v Nemčiji, in Hitler nam bo stavil še več takih ponudb."

2. Državno tajništvo v Washingtonu hrani dokument, iz katerega je razvidno, da je Hitler po švicarskem poslanstvu v Berlinu ponudil zamenjavo 5,000 judovskih otrok iz koncentracijskih taborišč za prav toliko interniranih nemških civilistov, pa jo je Churchill odklonil, češ da "judovski otroci niso državljani Britanske skupnosti".

3. Madžarski Jud Joel Brand je med vojsko pustil doma svojo ženo kot talca, sam pa šel v Eichmannovem imenu zaveznikom ponujat 100,000 Judov za 10,000 tovornjakov (trucks). Lord Moyne, britanski Visoki komisar za Srednji Vzhod, je ob tej ponudbi vzkliknil: "Kaj, za božjo voljo, pa naj počnemo s 100,000 Judi?"

Jude bi lahko rešili

Ko Golden navaja te slučaje, dodaja: "Omenjam to zato, da pokaže, da bi Hochhuth lahko izbral bolj dramatične prizore, ki so zgodovinsko dokazani, če je hotel komu naprtiti krivdo zaradi opustitve. Roosevelt, Churchill, Eden in Moyne bi dejansko lahko bili rešili Jude, pa jih niso hoteli, medtem, ko je zelo dvomljivo, če bi papeženo, da beseda kaj zalega. Dejstvo je, da, ko je leta 1942 papež povzdignil svoj glas, so nacisti v Nemčiji, v Avstriji, na Poljskem in v Franciji pobili nad

3,000 katoliških duhovnikov, zaprli katoliške šole in zatrli katoliški tisk."

Čemu dolžiti papeža?

Tako piše Jud Harry Golden. Potem se pa vpraša: "Ali Hochhuth za te stvari ni vedel?", in odgovarja: "Kako da ne? Saj je vse to vendar v aktih nuernberskega sodišča." — "Če pa je vedel, zakaj tega materiala ni uporabil? Zakaj se je spraval prav nad papeža?" Na to vprašanje ne ve odgovora. Morda bi ga pa našli v listu "Times" z dne 1. nov. 1963, kjer stoji, da je bil Hochhuth svojčas član "Hitlerjeve mladine", zdaj je pa filokomunist. S tem, da dela papeža za soodgovornega nečloveškega klanja, skuša zmanjšati Hitlerjevo krivdo, hkrati pa oblatiti Kristusovega namestnika na zemlji.

Naj bo že kakorkoli, mi vemo, kaj je naša dolžnost. Papež je oče nas vseh, božja zapoved sa pa glasi: "Spoštuj očeta!" Rev. dr. Franc Blatnik, SDB.

Angleški rekord: drobna cev

Tiha tekma je trajala štiri-deset let, z vidnim ponosom in zadoščenjem je tisti del britanske javnosti, ki ga to zanima, sprejel novico, da je bitka dobljena in da so Američani priznali poraz. Birminghamsko podjetje "Accles & Pollock" je izdelalo cevko z najožjim notranjim premerom, ki so ga mogli natančno določiti šele z mikrofotografskimi pripomočki. Ameriški tekmeči so poslali vljudno brzjavko s čestitkami in s sporočilom, da ne bodo skušali prekrositi britanskega dosežka.

Premier zares drobne cevke znaša 14 tisočink milimetra, kar je približno četrtna debeline človeškega lasu, kakor je povedal zastopnik tovarne na tiskovni konferenci. Ponazoritev: iz 1.25 milijona takih cevki bi dobili kolobar, prostorninsko enak povprečnemu prstanu. In še: če bi položili tisoč kilogramov takih cevki po dolžini, bi z njimi segli od Zemlje do Lune.

Dirka za najdrobnejšo cevko se je začela pred štirimi desetletji, ko so tehnični strokovnjaki "Superior Tube Inc." iz Norristowna (Pa.) poslali angleški konkurenci pri njih izdelano drobno cevko. Angleži so jo posilovali pošiljko kot napoved tekme, zato so izdelali tako drobno cevko, da je bilo zanje dovolj prostora v ameriški, in vse skupaj poslali čez Atlantik. Nekaj let kasneje je uspel Američan enak dosežek — pošiljka je romala v nasprotno smer — angleška raziskovalna vnaema pa je pred kratkim prinesla uspeh v podobi doslej najdrobnejše cevke.

"Čemu vam bo cevka s premerom četrtnine lasu?" je glasilo eno izmed vprašanj na tiskovni konferenci. Prav gotovo v šali, zakaj v sodobni elektronski tehniki bo cevka nedvomno marsikaj uporabna, je odgovoril zastopnik birminghamske tovarne: "Za želodčne preglede mušic, ki prenašajo na primer tropске bolezni, ali pa za umetno oplojevanje čebel..."

Zdravljenje s strahom

"Terapijo strahu" preizkušajo na univerzitetni kliniki v Rutgersu (New Jersey) namesto doslej običajnih metod za zdravljenje alkoholikov. — Pacientom vbrizgajo injekcijo — kandidati se javljajo prostovoljno — ki za poldrugo minuto popolnoma o-hromi njihovo mišičevje, spričo česar jim skoraj popolnoma zastane dih.

Isti trenutek dobi alkoholik krepak požirek svoje najljubše žgane pijače. Ker mu zmanjka sapa, ga popade smrtni strah, ki ga pacient nehoti vzročno povezuje s tisto pijačo.

Postopek je zelo krut, ima pa baje izvrsen učinek: tudi po več mesecih se ni nobeden izmed "prestrašenih" alkoholikov nič več dotaknil "svoje" alkoholne pijače.

Novo življenje

Povest. — Spisal dr. Fr. Detela.

"Za Mamko božjo mi je žal," je dejal drugi. "Menda se bo vendar dobil kak kot za stara dva; Ema naj pa gre, kamor hoče."

"Kaj pa Lenčika?"
"Kaj hoče? Služit pojde. Prav trdna ni, ampak pridna na vso moč."

Težko je vzdihnil Tonček. Kako vesele nade so mu polnile srce, ko ga je bilo hrepenenje pripeljalo v domače kraje! Koliko sreče si je bil obetal in kako mu je vse izpodletelo! Kaj mu je bilo treba podpisati tujo zadolžnico! Lahkomiselnost! In vendar mu je ni bilo žal, tako ga je ogreval nagib lahkomičnosti. Kakor ljub spomin se mu je zdelala ponudba Blaževa, a v sveti si je bil, da je ne more sprejeti. Za osem ali deset let bo treba zapustiti to lepo dolino in delati in truditi se; potem pride zopet pogledat. "Toda kako bo takrat tod? Rednikov mojih ne bo več na svetu; na Trati bodo gospodarili tujci Lenčika — dekla, Bog ve kje, če je ne umori bridkost. In nobenega pomočnika, nobenega izhoda! Kam se bo li obrnila? K Žgurjevemu Blažu naj gre; to je dober človek; in počaka naj me, če hoče. — Kaj pa stara dva? — Pri mojem očetu bi bila lahka; a ta ne bo hotel, zaradi mene ne." Ta misel, da bi živel v Vrbanova dva pri njegovem očetu, mu ni dala več miru. A kako jo uresničiti, tega ni vedel, to je bilo težko. Neodločen in nevoljen se je vzdignil in se vrnil domov tiho, v mučnih mislih, kako bi se dalo pomagati.

Naslednji dnevi so mu tekli kakor v polusnu. Nobenih pravih misli ni mogel zbrati; govoriti se mu ni ljubilo in delati je kakor stroj, brez vneme, brez nevolje. Odlasal je pomeniti se z Blažem, ker bi mu bila šla težko beseda z jezika zaradi Jerice, in na Trato se

je bal iti zaradi težkega slovesa in da si ne bi sami očitali, da so oni krivi njegove nesreče.

Tako je prišel večer pred dražbo. Zgodaj je zaprl Tonček delavnico, da se gre še posloviti od vseh ljubih znanih krajev v okolici in ubeži mračnim mislim, ki so ga tako trdovratno spremljale. "Nocoj še in nikdar več morebiti," si je dejal tiho in žalosten ogledoval polje in log in travnike, ki so se mu bili priljubili kot otroku. Obstal je tu, obstal tam, ker se ni mogel ločiti, in malo je prehodil doline, ko se je že mračilo. Mesec se je pokazal izza gore in dolga senca se je stegnila pred njegovo postavo po zemlji. Skoz okno na Trati se je posvetila drobna lučka. "Tam žaluje sirota," si je mislil, "mnogo nesrečnejša od mene. Jaz sem krepak, izkušen, imam ves svet odprt pred seboj; ona slabotna, nikdar pri tujih ljudeh, se ne zna nikamor obrniti in bo morala skrbeti še za starše. Oh, nesreča, nesreča! Jutri se moramo dogovoriti, kako bodo živeli, in Blaž mi mora pomagati." Na misel mu je prišlo, kako si je sam kriv nesreče, kako je s svojim vedenjem, s svojimi sumnjami žalil Lenčiko, oh, pravi sin svojega očeta! A kako je on sam sebi odpustil, kako pa zameril očetu! Ni mu še odpustil do današnjega dne, še vedno se ga ogiblje, zavrača njegovo podporo, poplačuje ljubezen z m r z k o s t j o! Po kakšni pravici? In če odide on jutri iz tega kraja, ali se bosta ločila kot tujca? Ali naj izgubi še očeta, ko je komaj poznal mater? Zazdelo se mu je, da je vsa nesreča kazen njegove oholosti, ker se ni oklenil onega, ki mu je po božjem in človeškem pravu najbližji, ki je iskal njegove ljubezni, in ki mu je mati že davno odpustila. Samo sin, ta mu ne odpusti, ta je neizprosna. In če umrje oče od žalosti, ki mu jo prizadeva sin, kako mu bo potem žal, kako se bo kesal, ko se ne bo dalo več popraviti! Mlada domišljija mu je predstavila očeta na mrtvaškem odru, roke sklenjene ob križu, z mirnim obrazom, ki mu molče očita brezsrčno početje. Boga žalimo vsak dan in vsak dan nam je pripravljen odpustiti in nam prihaja naproti in nas obsiplje z dobrotami; naj pa nas le enkrat razžali kak človek, vse žive dni mu ne odpustimo. Srce se je topilo Tončku in solza mu je zaigrala v očeh, da si je zakril obraz, ki ni mogel več prikrivati težkih čustev grenkega kesanja. Zlomljene so bile peroti trmastega ponosa, ki s stisnjenimi zobmi rajši trpi, nego da bi se ponižal do prijazne besede in gorkega pogleda.

Potrt in pobit je korakal Tonček počasi proti domu, ko se je bilo že stemnilo. Hladen veter je lahko majal listje visokega drevja in iz vasi so gledale luči skozi les. "Mater grem še obiskat," si je dejal in zavil na stransko pot proti pokopališču. Temno se je spominjal, kako se je prvič ločil od njeni smrtni postelji, tem živější je bil spomin drugega slovesa, ko se je odpravljal med tuje ljudi s srcem polnim strahu in bridkosti.

(Dalje prihodnjik)

— Prekomorska posest Francije je bila še pred nekaj leti 4 in pol krat večja od matične dežele.

EDINA SAMO MOŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barberton, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.
Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: GEORGE P. HERRICK, 860 E. 256 St., Euclid 32, O.
I. podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland 3, O.
II. podpredsednik: JOHN LESKOVEC, 1111 No. Ward Ave., Girard, O.
Gl. tajnik: JOHN F. JADRICH, 17815 Neff Rd., Cleveland 19, O.
Gl. zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 18900 Kildeer Ave., Cleveland 19, O.
Gl. blagajnik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN DOGANIERO, 34212 Lake Shore Blvd., Willoughby, O.
Drugi nadzornik: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave., Euclid 32, Ohio
Tretji nadzornik: JOHN SEVER, 18023 Hillgrove Rd., Cleveland 19, O.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave., Euclid 32, O.
LOUIS ERSTE, 3815 Schiller Ave., Cleveland 9, O.
ANDY KOČIAN, 211 Gardenland Ave., Niles, O.

CLANSKI ODBOR:

MARTIN VALETICH, 15331 Glencoe Rd., Cleveland 10, O.
JOHN JUVANCIC, Jr., 214 Gardenland Ave., Niles, O.
FRANK DREMEL, 646 E. 162 St., Cleveland 10, O.

DIREKTOR ATLETIKE:

LOUIS SAMSA, 21701 Fuller Ave., Euclid 23, O.

Uradno glasilo: "AMERIŠKA DOMOVINA," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, JOHN F. JADRICH, 17815 Neff Rd., Cleveland 19, O. — IV 1-3345

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Nadaljna priporočila delegatom podružnic za Zvezino konvencijo dne 19. septembra 1964. Kakor sem v koloni S.M.Z. omenil zadnji mesec, naj izvolijo podružnice delegate, ki so večji angleščine. To resno mislim, da bi koristilo Zvezi za pridobitev novih članov pod 30 let starosti.

Obenem priporočam, da se odstrani članski odbor za pridobitev novih članov, ker ni uspešno deloval. Pozove naj se članstvo pri podružnicah na splošno, da agitirajo za Zvezo v ta namen.

Nadalje priporočam, da bi se združil porotni odbor z nadzorim odborom pod zadnjim imenom in da bi ta prevzel posle tikajoče se porote. Ravno tako je bil neaktiven direktor atletike, ker je gl. tajnik izvrševal vsa dela, spadajoča v to področje.

DELEGATI NAJ SE VOLIJO NA JUNIJSKIH ALI JULIJSKIH SEJAH.

Ako ima kaka podružnica kakšno idejo, katera bi koristila napredku Zveze, naj jo pošlje pisnim putem glavni tajniku.

Z bratskim pozdravom
John F. Jadrich,
gl. tajnik

V BLAG SPOMIN

TRIINDVAJSETE OBLETNICE SMRTI NASE ISKRENO LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE DOBRE MATERE

Terezije Zalokar

ki smo jih za vedno izgubili, ko so zaspali večno spanje 15. apr. 1941

Srčno ljubljena nam mati, šla prezgodaj si od nas. Bila si nam dobra, skrbna, Te pogrešamo vsak čas.

Zalujoči ostali:

FRANK in EDWARD, sinova
THERESA BUCKLEY hči
Cleveland, O., 15. aprila 1964.

vedo, da ima Goldwater najverjetnejšega nasprotnika v Rockefellerju, ki menda že računa, da ne bo postavljen za kandidata, in zato samo misli, kako bi spodbil Goldwaterjevo zmago. Je namreč prepričan, da bi Goldwaterjeva zmaga ne pomenila samo poraza republikanske stranke pri novembrskih volitvah, ampak tudi začetek počasnega konca republikanske stranke.

Ako torej Goldwater ne bo zmagal, kaj bo napravil z glasovi svojih pristašev. Enkrat je že namignil, da jih bo "prepuštil" Nixonu. Vprašanje pa je, ali bo Nixon takrat že dosti močan, da zmaga samo še s podporo Goldwaterjeve struje.

H. C. Lodge-a republikanski vodniki ne marajo

Ali bo morda zmagal Lodge? Do sedaj je jasno samo to, da so volivci še kar vneti zanj, da ga pa republikanski "aktivisti" na terenu po večini ne marajo. Ti so pa tisti, ki bodo na dan volitev vabili volivce na volišče.

Guvernerji ne pripisujejo bodočnosti ostalim kandidaturam, nočejo pa trditi, da je treba vse že odpisati.

Zato so prišli samo do skupnega zaključka, da je treba s posebno pozornostjo ugotovljati in analizirati rezultate posameznih primarnih volitev. Samo te bodo morda dale nekaj znakov, kaj lahko pričakujemo na republikanski konvenciji.

Nemška vlada organizira "teritorijalno armado"

BONN, Nem. — Vse moštvo sedanje nemške narodne obrambe je praktično vključeno v NATO obrambni sistem, le rezerve so bile izven NATO organizacije. Sedaj je nemška vlada sklenila, da napravi iz njih "teritorijalno armado". Vsak rezervist bo lahko postal član te armade. Dobil bo svojo uniformo in orožje, toda hranil bo vse skupaj doma. Obvezan pa bo na 30 dni letnega vežbanja ki pa ne bo nepretrgano. Vršilo se bo lahko tudi v sobotah, nedeljah in praznikih. Vojaške enote bodo obsegale po 100 rezervistov.

Podoben sistem velja tudi za Švico, vendar pa to ni moglo pomiriti tistih, ki vedo, da je na podoben način začel tudi Hitler izigravati nemške obveze iz mirovne pogodbe po prvi svetovni vojni. Teritorijalna armada ne

Zenske dobijo delo

Gospodinjstvo iščejo

Zenska, ki bi bila pripravljena gospodinjiti starejšemu moškemu, na pol invalidu, naj kliče pred drugo uro pop. RE 2-8681. (76)

Iščemo snažilko

Iščemo dobro snažilko za dnevno delo, ali če želi stanovati v hiši. Lep dom, dobri pogoji. Pokličite FA 1-2068. (76)

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnina.

Se priporočamo:

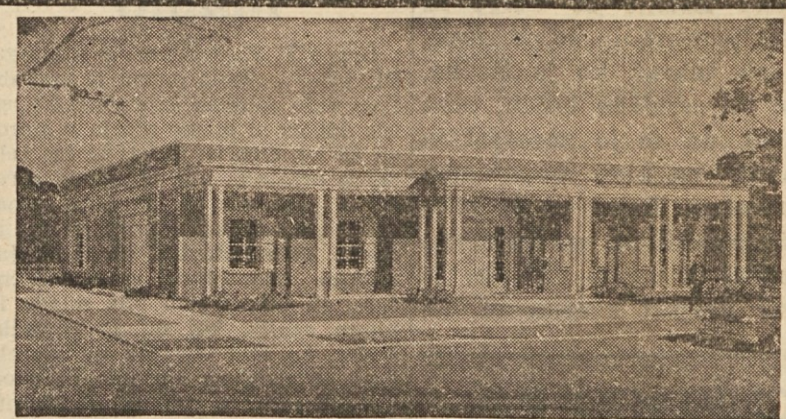
ANDY HOCEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

RUDY KRISTAVNIK COMPANY

Gradbena dela • Mizarstvo — 5908 Bonna Ave.

Spomladni popravljamo in lepšamo zopet domove, stanovanja, poslovne prostore. — Obrnite se na nas. — Vsa dela zavarovana. — Proračuni brezplačni. — Kličite po 5. uri zvečer HE 1-1108, podnevi pa HE 1-0965, Cleveland, O.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

KE nmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road

KE nmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

1053 East 62nd Street

HE nerson 1-2088

Z njo bo podprl Nixona, če sam ne bo mogel prevzeti Guvernerji na drugi strani

DRAG OKRAS — Umetnica Novella Parigini slika v Rimu z neodstranljivimi barvami ovratnico, ki bo za vedno ostala na vratu lastnice, četudi se jo bo ta naveličala. Ta slika na živo kožo stane \$150.00, kar je vsekakor lepa vsota, posebno še za Italijo.

bo namreč vključena v NATO, bo nemška vlada lahko svobodno disponirala z njo. To je tisto, kar vzbuja sum in strah v Evropi.

MALI OGLASI

Hiša naproday

Na E. 78 in St. Clair Ave., 7-sobna hiša, 2 kopalnici, polna klet, plinski furnez, bakrene cevi, pomivalnik, izčrpalnik, velika kamenita garaža, vetrna okna in mreže. Samo \$10,500. Kličite lastnika 261-2538. (78)

Hiša naproday

Blizu E. 188 St., in St. Clair Ave., sprejemna soba, jedilnica, spalnica, prenovljena kuhinja, kopalnica, spodaj, 2 spalnice zgoraj. 50 x 140 čev. lot. Samo \$15,950. Kličite danes.

J.J. HROVAT REALTY
KE 1-6576

(76)

Zenitna ponudba

Mlad Slovenec, pošten, priden in postaven, želi spoznati mlado Slovenko v svrhu ženitbe. Pismene ponudbe poslati na Ameriško Domovino pod značko "Pomlad". — (75)

V najem

Na 7403 St. Clair Ave. lepo dekorirane, 4 sobe spodaj, 4 sobe zgoraj, novi plinski furnezi, mirno, peč in hladilnik \$55. Vprašajte oskrbnika v stanovanje št. 5. (75)

Izvršujemo cementna dela

Dovozne poti, pločnike, brezplačna ocenitev.

JOHN ZUPANCIC, KE 1-4993

Hiša naproday

Enodružinska, v zelo dobrem stanju; nič popravila, na lepem kraju v st. clairski naselbini. Za sestanek pokličite EN 1-7919. (77)

Stanovanje v najem

Odda se 6-sobno stanovanje na 1034 Addison Rd. Vse v izvrstnem stanju, opazna rekreacijska soba, furnez, parkališče itd. Ključ je na 1048 Addison Road. IV 1-5380. (79)

Naprodaj

Lastnik prodaja 6-sobno enodružinsko Colonial hišo med Lake Shore Blvd. in E. 185 St. Kličite 531-3907. (77)

V najem

Tri sobe na novo dekorirane in kopalnica, furnez, oddamo na 5814 Prosser Ave. EN 1-7182. — (76)

ZGRADIMO PO VAŠI ŽELJI

Blizu Neff Rd., ob jezeru.

Tri hiše

Blizu Villa Angela, loti 180 čevljev. Dve hiši v dobrem stanju, ena potrebuje popravila.

William Manak

EAST SHORE REALTY
IV 1-1559 UMLS IV 1-6900
(15,17 apr.)

V najem

Petsobno neopremljeno stanovanje oddamo ceneje zakoncema, ki bi bila voljna opraviti kako delo okoli hiše. Na E. 67 St. blizu St. Clair Ave. Za pojasnila kličite RE 1-5513. (77)

V najem

Oddamo štiri sobno stanovanje, novo pleskano, vse udobnosti na Bonna Ave. Kličite po 5. pop.: HE 1-1108. (10,15,17 apr.)

V najem

Oddamo štiri na novo dekorirane sobe, plinski furnez, za \$55 mesečno, na 1146 E. 71 St. Si lahko ogledate vsako popoldne. Zglasite se pri Three Corners Cafe. (9,10,15,16,17 apr.)

V blag spomin

OB DRUGI OBLETNICI ODKAR SO UMRILI NASHA PRELJUBA MATI, STARA MATI IN SESTRA

Antonija Zupancič

Izdihnila je svojo plemenito dušo in se preselila v večno življenje dne 15. aprila 1962.

Leto za letom se v večnost izliva, težke ločitve spomin se budi; ljubezen do Vas pa je nespremenljiva, v vsem našem življenju kot lučka gori.

Vi v zborih nebeških prepevajte slavo, mi v sveti ljubezni smo z Vami vsak čas; kjer Stvarnik je Vaše neskončno plačilo, tja s svojo priprošnjo vodite še nas. Zalujoči:

sinovi ANTON, FRANK in EDWARD;
snaha ELLA;
vnuka ANTHONY Jr., FRANK Jr.;
vnukinja SANDRA;
sestra MRS. FRANCES LAURIC;
svak HENRY;
svakinja MRS. MARY KERZMANC
Cleveland, O., 15. aprila 1964.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

Matka je še bolj zaskrbelo, račil. On je velik vojni veščak toda v njegovih očeh sta se in nihče na svetu se tako dozasvetila obćudovanju in še večja ljubezen do Zbiška.

"Čast zna braniti!... Tak se je pač že rodili," je zamrmral sam pri sebi.

In začel je vzdihovati. Zbiško je mislil, da zaradi žalosti po tistih grivnah, ki jih bosta morala plačati bratoma von Baden, zato je rekel:

"Veste! Denarja je tako dosti, da bi le moja usoda ne bila tako težka."

"Bog naj jo odvrne od tebe!" je ganjen rekel stari vitez. "Jaz tako ne bom več dolgo na svetu."

"Nikar ne govorite tako! Ozdravite, da vas le veter prepiha!"

"Veter? Veter mlado drevo upogne, a staro zlomi."

"Kaj še! Ne trohne še kosti v vas, a do starosti je še dolgo! Nikar se ne žalostite!"

"Če bi bilo zate veselo, bi se tudi jaz smejal. Sicer pa imam še drug vzrok za žalost, a da govorim resnico, ne le jaz, ampak mi vsi."

"Kaj pa je?" je vprašal Zbiško.

"Ali se spominjaš, kako sem te v taboru pri Skirvoju ozmerjal zato, ker si slavil križarsko moč? Na bojišču je naš narod res trd, toda takole od blizu sem si tukajšnje pasje brate šele sedaj ogledal."

Tu je Matko v strahu, da bi ga kdo ne slišal, znižal glas: "In sedaj vidim, da si imel ti prav, ne jaz. Bog nas varuj, kakšna moč je to, kakšna sila! Naše viteze srbe roke in se jim hoče čimprej proti Nemcem, a ne vedo, da križarjem pomagajo vsi narodi in vsi kralji, da je pri njih več denarja, da so bolj izurjeni, da imajo bolj utrjene gradove in da so njih vojne priprave več vredne. Bog nas varuj!... Pri nas in tu pravijo, da mora priti do velike vojne in tudi pride, toda če pride, naj se Bog usmili našega kraljevstva in našega naroda!"

Tu se je prijel z rokami za svojo sivkasto glavo, se z lakti oprl na kolena in umolknil:

Zbiško pa je rekel: "A vidite. V dvoboju je marsikdo izmed naših krepkejši, a kar se tiče velike vojne, ste sami opazili."

"Oj, opazil! Ako Bog da, tudi ti kraljevski poslanci opazijo, zlasti pa vitez iz Maškovic."

"Videl sem, kako se je pom-

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

MOTHERS HELP OR WOMAN TO HELP with children and general housework. Stay or Go. (own transportation). Ref. \$40.00 a week. PH. 558-5104. (75)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 3 Bedroom Frame. Ceramic tiled kitchen. Complete new Bath. Paneled basement. Rec. Rm. S/S's. Auto. oil heat. ½ blk. from school. 5037 N. Sawyer. — IN 3-8524. (76)

BY OWNER — 4 YEAR OLD — 3 BEDROOM Brick Ranch. 2 car gar, wall to wall carpeting. Storms & Screens. Selling \$23,000. NAtional 2-9395. (75)

del pri njem, dokler ni stari vitez zaspal.

Drugo jutro sta se pozno zbudila, osvežena in spočita.

"No," je rekel Matko, "najbrž še ni prišel čas zame in mislim, da tudi na konju zdravim, samo da me poljski veter prepiha."

"Poslanca ostaneta še nekoliko dni," je odgovoril Zbiško, "saj nenehno prihajajo k njima ljudje s prošnjami, da jim izročijo ujetnike, ki so bili ujeti na bojišču na Mazovju ali v Velikopoljski, midva pa lahko odpotujeva, kadar hočete in kadar se boste počutili trdnega."

V tem hipu je vstopil Hlava. "Ali veš, kaj delata poslanc?" je vprašal stari vitez.

"Ogledujeta si Visoki grad in cerkev," je odgovoril Čeh. "Grajski komtur sam ju spremlja, a potem pojdeva v veliko obednico na kosilo, na katero hoče veliki mojster povabiti tudi vaši milosti."

"Kaj pa si delal ti od rane-ga jutra?"

"Jaz sem si ogledoval namemniško pehoto, katero so vadili kapitani, in sem jo primerjal z našo češko."

"A ti se spominjaš češke?"

"Kot dečka me je ujel vitez Zih iz Zgozelic, a se še dobro spominjam, ker so me take stvari zanimali."

"No, in kaj?"

"Nič! Izvrstna je križarska pehota in dobro izurjena, toda to so volji, a naši Čehi volcje. Ako pride do česa, saj vaši milosti vesta: volji volkov ne žro, a volcje so jako lakomni volovine."

"Res je," je rekel Matko, ki je očividno nekaj slišal o tem, "kdor se ob vaše obdragne, odskoči kakor od ježa."

"V boju zaleže jezdec za deset pašcev," je rekel Zbiško.

Vesela, ker je poslušala mamo

Gospa F. Eigenbauer iz Chicaga, Ill., piše: — Moja mama je uporabljala vaše zeliščne čaje skozi 22 let, vse dokler ni mirno umrla v starosti 85 let. Ona se je ves ta čas zelo dobro držala in bila je navajena reči, da ji nobena reč ni tako pomagala, kot vaš čaj. Mnogo let mi je mama pripovedovala, naj tudi jaz začnem uporabljati vaše zeliščne čaje, ali takrat sem bila mlada in nisem cenila, kaj mi je govorila. Sedaj, ko sem starejša in uporabljam ta naravna zdravila že skozi zadnjih pet let, pričenem uvidevati, da bi bila morala poslušati nasvet moje matere že pred 15 leti. Ti zeliščni čaji pri meni odlično delujejo, kot tudi pri drugih, katere poznam. Moj mož jih uživa vsak dan in jih ne more dovolj pohvaliti. Pošljite mi še 6 škatel raznih vrst, ker jih jaz skupaj zmešam in take uporabljam. Zahvaljujem se Vam in ostajam

Vaša vedno vdana,
Gospa F. Eigenbauer

ALI TRPITE ZARADI ZAPRTJA, ki povzroča slabosti želodca, pline, utrujenost, nervoznost, glavobol? Če so te neprijetnosti vzrok zaprtja, jih olajšate ali odstranite, če temeljito očistite svoje telo in da drugi organi delujejo pravilno. Zavitek TATRA ZELIŠČNEGA ČAJA št. 1, za 60 skodelic, \$11.10.

PECTORAL — PRSNI ČAJ št. 2. Znanstvena mešanica najboljših zelišč začasno olajšanje kašlja, ki je vzrok prehlada. Imamo ga na zalogi. Zavitek \$11.10.

REMOLEK ČAJ št. 3. Znamenita formula zelišč, zelo priljubljena pri starejših ljudeh za njen naravni in mil učinek; zavitek \$11.10.

EMATEA ČAJ št. 4. Prirejen iz tekom razbojnih preiskusnih zelišč, ki jih cenijo se iz starih časov za njih koristni učinek pri krvi in čiščenju; zavitek \$11.10.

RENEK ČAJ št. 5. Izvrstna zeliščna čaj, katerega uporabljajo vsi zaradi njegove zdravstvene in prirodne dobrote. Ni odvajalen. Zavitek \$11.10.

ZESTEA ČAJ št. 6. Slastno prijeten čaj, uporaben kot običajen čaj. Mešanica najfinjših naravnih zelišč. Zdravilen — ne odvajalen. Odlični vroči ali mrzli. Zavitek \$11.10.

Vsak zavitek čaja stane \$11.10, ŠEST ZAVITKOV, KATEREKOLI VRSTE za \$56.60, 12 za \$112.00. Za Kanado dajte pri vsaki škatli 10c za poštnino. Navodila za uporabo na vsakem zavitku. Naročilo naslovite takole:

Tatra Company, Dept. 10
Box 60, Morrisville, Pa.

IMENIK RAZNIH DRUŠTEV

Pevska društva

GLASBENA MATICA
Predsednik John Perencevic, prva podpredsednica Mollie Frank, druga podpredsednica Carolyn Budan, tajnica Josephine Misić, 1111 East 72 St., HE 1-1837; blagajničarka Josephine Bradach; Nadzorni: Eileen Ivancic, Dolores Mihelich in Don Jacin. Pevovodja Anton Schubel. Seje se vrše vsak zadnji četrtek v mesecu v SND na St. Clair Ave. Pevske vaje vsak četrtek ob 8. uri zvečer, soba št. 2 v SND.

PEVSKI ZBOR SLOVAN
Predsednik Joseph Durjawa, podpredsednik Frank Ivancic, tajnik in blagajnik Milan Urbancic, 1342 E. 170 St., IV 1-4876; zapisnikar Rudolf Ivancic. Nadzorni odbor: John Poznik Jr., John Globokar, John Snyder. Arhivar John Snyder. Pevovodja Frank Vauter. — Pevske vaje so vsak torek ob 8 zvečer v Domu na Reher Ave. Pevski zbor Slovan apelira na vse rojake, ki jih veseli petje, da se pridružijo zboru. Seje se vršijo vsake 3 mesece na drugi ponedeljek v mesecu.

PEVSKI ZBOR KOROTAN
Predsednik Rudi Lekšan, podpredsednica Francka Plečnik, tajnica Milena Dolenc, 1166 E. 72 St., Cleveland 3, Ohio; tel. EN 1-6916; blagajnik Frank Lovšin; odborniki: Eml Veider, Dušan Zitnik, Majda Stanonik, Jurij Švajgar, Miro Odar, Jože Likozar, Edi Veider, Mimi Zakej, Vid Slemc. Pevovodja Lado Lempl. Pevske vaje so ob nedeljah popoldne ob 1:15, seje pa vsako tretjo nedeljo v mesecu. Naslov: Pevski zbor Korotan, 1166 E. 72 St., Cleveland 3, Ohio.

PEVSKI ZBOR JADRAN
Predsednik Tony Kolenc, podpreds. Lou Smrdel, tajnik-blagajnik F. J. Bittenc. 2004 Nalawood Rd., E. Cleveland 12, O., LI 1-2102. Zapisnikarica Angie Potochni, arhivarica Mary Pecjak, glasbeni vodja Vlad. Maleckar, pianist Reggie Resnick. Pevske vaje vsako sredo ob

8. uri v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV
Predsednik Jack Jesenko, podpredsednik Carl Samanich, tajnica in blagajničarka Margaret Loucka, 3540 W. 63 St., WO 1-5222; zapisnikarica in poročevalka Anna Jesenik, nadzornica Ella Samanich in Joe Pultz, zastopnica za Slovenski Dom na Denison Avenue Tončka Verbič. Pevske vaje so vsak ponedeljek zvečer od 7:30 do 9:30. Pevovodja G. A. Subelj. Koncertni pianist Charles Loucka. — Mesečne seje so vsak 2. ponedeljek po pevski vaji.

PEVSKO DRUŠTVO "SLAVČEK"
676 Birch Dr., Cleveland 32, Ohio. Predsednik Slavko Zupan, podpredsednik Cvetko Peklar, tajnik Gabriel Zakej, blagajničarka Roži Zupančič. Pevovodja Miodrag Savernik.

Slovenski domovi

KLUB DRUŠTEV AJC NA RECHER AVE.
Predsednik Frank Segulin, podpreds. Louis Modic, tajnik Louis Jart, 17635 Lakeport, IV 1-5102, blagajnik John Barkovic, zapisnikarica Frances Julylia. Nadzorni odbor: Ann Kutcher, Josephine Henikman, Josephine Taucher. — Seje za leto 1964 bodo prvi ponedeljek v mesecu april, maj, junij, oktober, november, december v American Yugoslav Centru na Reher Ave. ob 8. uri zvečer; KE 1-9309.

KLUB LJUBLJANA
Predsednik Frank Derdich, podpreds. Josie Skabar, tajnica Stefanija Koncilia, 15611 Saranac Rd. GL 1-1876, blag. John Barkovic; zapisnikarica Frances Klun, nadzorni odbor: Molly Legat, Mary Grze, Frances Julylia. Kuharica Frances Gorjanc; Frank Rupert, stric; Angela Barkovic, teta. Pevovodja Frank Rupert. Vratar Frank Peccek. Muzikant John Grabnar. Za klub društev Mary Grze, Frances Julylia, Jennie Leskovec. — Seje se vršijo

vsak zadnji torek v mesecu ob 8. uri zvečer v AJC na Reher Ave.

DIREKTORIJI SLOVENSKEGA DRUŠTENEGA DOMA NA RECHER AVE.

Častni predsednik Frank Žagar, predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Frank Segulin, tajnik Alphonse Sajevic, 1380 E. 276 St., RE 1-5554; blagajničarka Jo Ann Milavec; zapisnikarica Mary Kobal; nadzorni odsek: Louis Sajovec, Joseph Kušar, John Ivac; gospodarski odsek: predsed. John Troha, John Adams, Max Gerl; direktorji: John Barkovich, Josephine Henikman, Theodore Kircher, William Frank, Charles J. Starman, poslovodja, tel. KE 1-9309, Joseph Petrić, hišnik, tel. 481-1721. Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu, začetek ob 8. uri zvečer v Društvenem domu, Reher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKI DOM 15810 Holmes Ave

Predsednik John Habat, podpreds. Michael Lah, blagajnik Frank Hren, tajnik Frank Koncilia, IV 1-6955, zapisnikar Ivan Jakomin. Nadzorni odbor: Joseph Ferra, Civil Stepec, Adolph Kocin. Gospodarski odbor: predsednik Jacob Mejac, Stanley Stepec, Frank Stanonik. Ostali direktorji: Frank Sustersich, Louis Kosem, Frank Mrzlikar, Henry Zorman. Upravnik: Victor Derling, tel. KE 1-0497. — Seja direktorjev se vrši vsak četrti petek v mesecu ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih.

GOSPODINJSKI KLUB NA JUTROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, podpredsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kresovic, Antonija Rolih, Angela Magovec. Seje so vsako 1. sredo v mesecu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Ave.

DIREKTORIJI BARAGOVEGA DOMA, 6304 St. Clair, Cleveland

Častni predsednik: Frank Jakšić; predsednik: John H. Gornik; podpredsednik in upravnik: Jakob Zakej; tajnik: Janez Ovsenik; blagajnik: Anton Vogel; gospodar: Edi Veider; Baragova prosveta: Josip Ovsenik; odborniki: Edmund Turk, Frank Slemc, Alojzij Hribar, Anton Nemec, Jože Križman, Vinko Rožman, Frank Lube, Jože Znidarski. Telefon EN 1-5926 ali HE 2-0142.

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPORNKO DROŠTVO LOŽKA DOLINA
Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. HE 1-9183; blagajnik John J. Leskovec, 377 E. 320 St., Willowick, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovek; zastopnik za klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Frank Bavec in Albin Lipold, za konferenco SND John Lekan. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v januarju, aprilu, juliju, oktobru in glavna seja v decembru v Slovenskem Narodnem Domo, soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine in \$7 na teden polniške podpore. Assessment je 1 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društveno zastopnike

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

Predsednik Dragar August, podpredsednik Hauptman Ivan, tajnik France Hren, 21101 N. Vine Ave. (19), KE 1-6196, blagajničarka Smolčić Štefka, zapisnikar Odar Miro. Oderska mojstra Slavko Stepec in Milan Zajec, za program Stane Gerdin, Ivan Jakomin, Miro Odar in Ivan Hauptman, nadzorniki Lojze Kosem, Miro Celestina, Milan Zajec, kuharice Lojzka Trpin, Pepca Stanonik, Francka Perčič, reditelj France Stanonik, Peter Trpin, točaja Lojze Mohar, Ciril Stepec, arhivar Srečko Gaser, sportni ref. J. Švajger. Seje so vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 8. uri zvečer v Slov. domu na Holmes Ave.

SLOVENSKI ODER

Predsednik: Milko Pust. Podpredsednica: Mary Maršič. Tajnik: Milan Dolinar. Blagajnik: Ivan Martinc. Gospodar: Stane Gerdin. Zapisnikarica: Mimi Mauser. Propagandni ref.: Mauser Karel. Pregledniki: Stane Gerdin, Božo Pust.

SLOVENSKI DEMOKRATSKI KLUB, EUCLID, OHIO

Max F. Gerl, predsednik; Joško Penko, podpredsednik; Jennie Fondaj, tajnica, 23101 Chardon Rd., IV 1-8871; Alma Epich, blagajničarka; Jo Ann Milavec, zapisnikarica; Tony J. Sustarsic, predsednik članskega odbora. — Slovenski demokratski klub v Euclidu zbora vsak četrtek v mesecu v Slovenskem društvu domu na Reher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI — S. A. V. A.

Aleš G. Krek, predsednik; Michelle Ošaben, prva podpredsednica; Krista Košir, druga podpredsednica; Mojca Novak, tajnica, 1084 E. 177 St., Cleveland 19, Ohio; Lojze Arko, blagajnik (Dept. of Physics, Northwestern Tech. Inst., Evanston, Ill.; Peter Sodja, urednik Vestnika SAVA, 6727 Edna Ave., Cleveland 3, Ohio; Jože Odar, upravnik Vestnika SAVA, 6605 Bonna Ave., Cleveland 3, Ohio.

SLOVENSKA PRISTAVA

Predsednik Jernej Slak, podpredsednika Frank Urnkar in Frank Tominc, tajnik Stanislav Vrhovec, 6211 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, tel. 391-7173, blagajnik Paul Košir, odborniki: Vinko Rožman, Hinko Lebe, Milan Goršek, Jože Malovrh, Maks Jerič, Franc Rihtar, Vitni vodja č. g. Jošt A. Martelanc. Nadzor. odbor: Jože Nemanic, Branko Pfeifer, Vili Zadnikar. Razsodišče: John Kovačić, Edvard Ljubi, John Oster.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA

Duhovni vodja Rev. Raymond T. Hobart, preds. Frank Lovsin, tajnica Mary Prince, blagajnik Milan Rihtar, blagajnica za deklinski odsek Marija Kamin, načelnik Janez Varsok, oskrbnik Jože Rihtar in nadzornika Blanka Tonkli in Frank Rihtar.

KLUB SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V EUCLIDU

Predsednik Krist Stokel, podpredsednika Anton Srebot in Josephine Skabar, taj. John Zaman, 2021 E. 228 St., Euclid, O. 44117, tel. IV 1-4871, blag. Andrew Bozich, zapis. Frank Cesen. Nadzorni odbor: John Zaman, Jennie Hrvatin, Molly Legat. Poročevalca: Frank Cesen in Frank Rupert. Seje se vrše vsak prvi četrtek v mesecu ob 2. uri popoldne v Slov. Društ. Domu (AJC) Reher Ave.

KLUB UPOKOJENCEV V NEWBURGHU

Predsednik Gašper Segulin, podpredsednik Frank Majcen, tajnica in blagajničarka Antonia Stokar, 6611 Chestnut Rd., Independence, Ohio, LA 4-7724, zapisnikarica Jennie Pugely, nadzor.: Joseph Rolih, John Laurencić, Mihael Stradiot; zastop. za Klub: Jožef Rolih. — Seje so vsako 4. sredo v mesecu ob 2. uri pop. v SDD, 10814 Prince Ave.

KLUB SLOV. UPOKOJENCEV ST. CLAIRESCO OKROŽJE

Predsednik Jože Okorn, podpreds. Mrs. Anna Močilnikar, tajnik John Tavcar, 903 E. 73rd St. EN 1-1918, blagajnik Frank Majer, zapisnikar Frank Kacar. Nadzorni odbor: Anton Logar, Joseph Babnik, Mrs. Mary Kolegar. — Noče člane in članice se sprejema vseh starosti kadar stopijo v pokoj. Seje se vršijo vsak tretji četrtek ob 2. uri popoldne v starem poslojpu SND, na St. Clair Ave.

KLUB SLOV. UPOKOJENCEV NA WATERLOO RD.

Predsednik Joseph Planinc, podpredsednik John Azman, tajnica in blagajničarka Mary Debevec, 14926 Sylvia Ave., LI 1-3172, zapisnikarica Rose Paulin. Nadzorni odbor: Mary Bucar, Mary Dacar in George Panichur. — Seje so vsak drugi torek v mesecu v SDD na Waterloo Rd.

KLUB UPOKOJENCEV

v Slovenskem domu na Holmes Ave. Predsednik Anton Skapin; podpredsednik Frank Komidar; tajnik John Treck, 1140 E. 176 St., 486-6090; pomožna tajnica Josephine Sustersic; blagajnik Frank Mrzlikar; zapisnikar Joseph Maleckar; nadzorni odbor: John Hrvatin, Louis Bezek, Jack Lipovec. — Seje in sprejemanje novih članov vsako drugo sredo v mesecu ob 2. uri pop. v Slov. domu na Holmes Ave.

BALINCARSKI KLUB

Predsednik Milan Jager, podpreds. George Marolt, tajnik John Korosec, 15807 Groveswood Ave., Cleveland 10, O., Phone: IV 1-3794; blagajnik Joe Lipce, zapisnikar Mike Jakin. Nadzorniki: Jaka Videtić, Joseph Ferra, Viktor Bergoc. Balincarski referent: Andy Bozic, bar: Mark Vesel, John Msrnik; kuharice: Jane Perko, Rose Ribar. Seje se vrše vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Balincarski večeri so: sroda, petek in sobota zvečer, nedejja popoldne in zvečer.

ŠTAJERSKI KLUB

Jože Zelenik, predsednik; Karl Kovač, podpredsednik; Ivan Novak, blagajnik; Mirko Antloga, tajnik, 6516 St. Clair Ave., HE 1-3500; Stane Kodrin, gospodar. Odborniki: Stane Kodrin, Lojze Kodrič, Vinko Rozman, Franc Sincik, Tone Meglič. Nadzorni odbor: Jože Mehlacher, predsednik; Rozi Jaklič, Karl Fajs. Razsodni odbor: Franc Fajsi, predsednik; Janez Vinkler, Milan Goršek.

DRAMATSKO DRUŠTVO

"NASA ZVEZDA"

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik Frank Kokal, tajnik Jacob Strekal, blagajnik Jo Ann Milavec, zapisnikarica Frances Julylia, predsed. nadzornega odbora Josie Mihalic, I. nadzornica Mary Ujjan, II. nadzornik Louis Stavanje, režiser Frank Kokal, šepetalka Milka Kokal, mojster odra John Kokal, arhivar Tony Milavec. — Seja vsako četrto sredo v mesecu v Slovenskem Društvu domu na 20713 Reher Ave., Euclid, O.

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA KRES

Predsednik Jure Švajger, podpredsednica Metka Bizjak, blagajničarka Barbara Cerar, tajnica Neža Okvenik, 7505 Cornelia Avenue, Cleveland 3, O., tel.: UT 1-3118, odborniki: Metod Ilic, Marija Meritk, Breda Osenar. — Redna seja se vrši vsak prvi torek v mesecu.

70 - LET - 70

nudi KSKJ ljubezljivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA KATOLIŠKA

SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje: \$15,100,000.00
Število certifikatov: 47,500

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejšo vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi zavarovalnino za onemoglost, poškodbo in operacijo do vsote \$400.00 za članstvo mladinskega in odraslega oddelka.

Ako se nisi član ali članica te mogočne bratske katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD K.S.K.J.

351-353 No. Chicago St. Joliet, Illinois

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: _____

Moj novi naslov: _____

MOJE IME: _____

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO